

Imię i nazwisko PUNKTY

Instrukcja

1. Poniżej znajdziesz 5 zadań, które należy rozwiązać, wpisując odpowiedzi w odpowiednie pola.
2. Na rozwiązanie zadań masz 45 minut.
3. Uważnie czytaj polecenia i wyraźnie wpisuj odpowiedzi.

Zad. 1. (9 pkt.)

WŁADCA CYFR

Poniżej zapisaliśmy cztery działania za pomocą cyfr pisma tengwar¹, stworzonego przez J.R.R. Tolkiena, autora *Władcy pierścieni*. Użyte symbole oznaczają liczby z przedziału 1-9. Kropką oznaczono mnożenie. Zapisz podane działania cyframi arabskimi:

$$\text{⌘} + \text{⌘⌘} = \text{⌘⌘}$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\text{⌘⌘} \cdot \text{⌘⌘} = \text{⌘⌘⌘⌘}$$

$$\underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\text{⌘} \cdot \text{⌘} = \text{⌘}$$

$$\underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\text{⌘} + \text{⌘⌘} = \text{⌘}$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

Zad. 2. (10 pkt.)

FIDŹI W CZĄSTKACH

W tabelce zapisano wyrazy z języka fidżyjskiego² oraz ich polskie tłumaczenia. Przypatrz się tabelce.

fidżyjski	polski	fidżyjski	polski
kaiveikau	buszmen ³	isu weleli	kosz owoców papai
veidalo	plantacja taro ⁴	vuniweleli	papaja ⁵
veikau	las	vuniniu	palma kokosowa
valekau	drewniany dom	kaildia	Hindus
vunitiaina	bananowiec ⁶	niu	orzech kokosowy

Zapisz po fidżyjsku: plantacja papai _____ taro _____

Co oznaczają następujące części wyrazów:

kai _____ vuni _____, vei _____

¹ tengwar – dokł. Tengwar Fëanora, system znaków służący do zapisu języków elfickich: quenya, sindarin. W języku quenya wyraz *tengwar* oznacza litery.

² fidżyjski – jeden z oficjalnych języków Fidżi oraz okolicznych wysp. Posługuje się nim około 650 tysięcy osób.

³ buszmen – dosł. człowiek z lasu, z buszu – tutaj: określenie rdzennej ludności zamieszkującej dany teren.

⁴ taro – gatunek rośliny pochodzącej z Azji, uprawiany w strefach tropikalnych głównie dla bulwiastych kłączy.

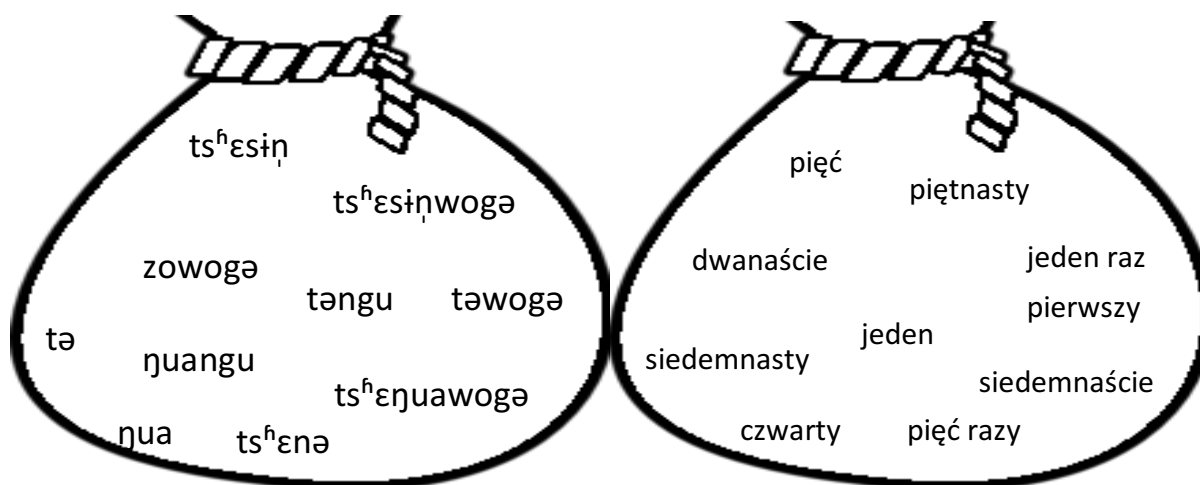
⁵ papaja – tzw. melonowiec właściwy, roślina z Ameryki Południowej i Środkowej, wytwarza owalne owoce (papaje) o długości do 45 centymetrów z charakterystycznymi czarnymi nasionami.

⁶ bananowiec – to jedna z najważniejszych roślin uprawianych na obszarach tropikalnych, wytwarza owoce – banany.

Zad. 3. (10 pkt.)

CZTERY RAZY PO DWA RAZY

Na poniższej ilustracji w jednym worku znajdują się liczebniki w języku ersu⁷. W drugim worku widać ich pomieszane polskie odpowiedniki. Połącz liniami lub strzałkami wyrazy z lewego worka z tymi z prawego, tak żeby każdy liczebnik miał dobre polskie tłumaczenie.

Zad. 4. (16 pkt.)

NA TROPIE JASZCZURÓW

Nazwa dinozaur powstała z połączenia dwóch greckich wyrazów: *deinos* (straszny, okropny) oraz *sauros* (jaszczurka). Nazwy poszczególnych dinozaurów również są znaczące, to znaczy składają się z cząstek pochodzących od wyrazów łacińskich, greckich lub nazw miejsc czy osób.

Poniżej znajdziesz listę nazw żyjących kiedyś dinozaurów. Spróbuj odszyfrować ich nazwy.

W punktach podaliśmy kilka informacji, które mogą Ci pomóc w ustalaniu poprawnych nazw.

GIGANTOZAUUR	_____	GIGANTORAPTOR	_____
SEISMOZAUUR	_____	KRYPTOZAUUR	_____
TRICERATOPS	_____	WULKANODON	_____
ARGENTYNOZAUUR	_____	MIKRODONTOZAUUR	_____
AZJACERATOPS	_____	WELOCIRAPTOR	_____

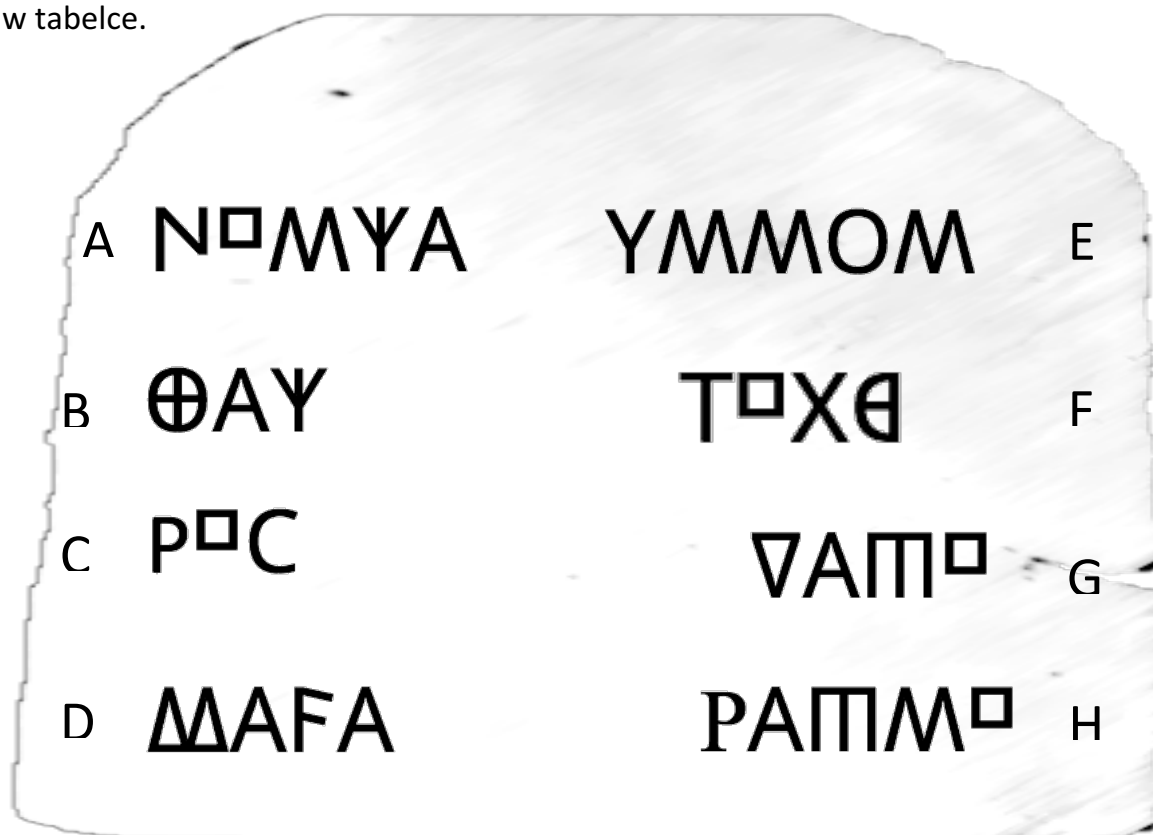
1. łaciński wyraz *rhinoceros* pochodzi od greckiego wyrazu *rhinokerōs* (będącego złożeniem wyrazów nos *rhinos* i róg – *keras*).
2. Cyklopi (łac. *Cyklopes*, grec. *Kúklōps*), to mitologiczni giganci, którzy mieli tylko jedno oko.
3. Naukę zajmującą się trzęsieniem ziemi nazywamy sejsmografią.
4. Czym zajmuje się kryptografia?
6. Francuski wyraz określający pierwszy rower – *volciped* (pol. *welocyped*) oznacza dosłownie „szybką nogę”.
7. Hiszpańskie słowo *el raptor* (wywodzące się łaciny) oznacza rabusia, porywacza, złodzieja.
8. Lekarz zajmujący się leczeniem wad zgryzu to ortodonta.
9. Triathlon to nazwa pochodzenia greckiego oznaczająca po polsku trójbój, dziedzinę sportu łączącą pływanie, kolarstwo i biegi.

⁷ ersu –język mieszkańców chińskiego południowo-zachodniego regionu Syczuan. Posługuje się nim około 20 tysięcy osób.

Zad. 5. (14 pkt.)

KARYJSKA TABLICZKA

Na tabliczce zapisano wyrazy w wymarłym języku karyjskim⁸ w stosowanym dla tego języka specjalnym systemie pisma. Dopasuj do napisów odpowiedni zapis w alfabecie łacińskim. Odpowiedzi podaj, wpisując literę A-H w odpowiednie miejsce w tabelce.

USSOS /włócznia/		PARA /w stronę/	
TAVSE /potężny/		CEHI /on/	
MESNA /bóstwo/		KAVE /kapłan/	
QAN /pies/		TED /ojciec/	

Zapisz pismem karyjskim poniższe wyrazy:

TUMNIA /kijek/

MNO /syn/

TRQUD /karyjski bóg burzy/

⁸ karyjski – wymarły język ludu Karów, który zamieszkiwał tereny Azji Mniejszej nad Morzem Egejskim między VIII wiekiem przed naszą erą, a I wiekiem n.e. Częściowe odszyfrowanie pisma zaczęto dopiero w roku 1960, znaczne sukcesy odniesiono dopiero w latach 90, jednak do dzisiaj nadal nie jesteśmy pewni wymowy niektórych liter.

BRUDNOPIS